

الگوهای جامع درمانی

نویسنده:

تیموتی ا. براون

دیوید اچ. بارلو

مترجمان:

محمدعلی اصغری مقدم

فرزانه نجاریان

ویراستاری: گروه علمی رشد

تهران - ۱۳۸۸

- سرشناسه: براون، تیموتی ۱۹۶۰ - م. (Brown, Timothy A.)
- عنوان و نام پدیدآور: الگوهای جامع درمانی / نویسنده تیموتی ا. براون، دیوید اچ. بارلو؛ مترجم محمدعلی اصغری مقدم، فرزانه نجاریان. مشخصات نشر: تهران: رشد، ۱۳۸۸.
- مشخصات ظاهری: ۴۶۴ ص. شابک: 978-964-2802-33-3 وضعیت فهرست نویسی: فیپا
- یادداشت: عنوان اصلی: Casebook in abnormal psychology, c2001 یادداشت: کتابنامه: ص. [۴۳۹]-۴۶۴.
- یادداشت: نمایه. موضوع: روان شناسی آسیب شناختی - گزارش های بالینی.
- موضوع: روان پزشکی - گزارش های بالینی شناسه افزوده: بارلو، دیوید اچ، ۱۹۴۲ - م.
- شناسه افزوده: Barlow, David H. شناسه افزوده: اصغری مقدم، محمدعلی، مترجم
- شناسه افزوده: نجاریان، فرزانه، مترجم. رده بندی کنگره: ۷۱۳۸۸ الف ۴ ب / ۴۶۵ RC
- رده بندی دیویی: ۶۱۶/۸۹ شماره کتابشناسی ملی: ۱۶۶۹۸۶۹

الگوهای جامع درمانی

نویسنده: تیموتی ا. براون - دیوید اچ. بارلو

مترجمان: محمدعلی اصغری مقدم - فرزانه نجاریان

ویراستاری: گروه علمی رشد

نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۸۸ - شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: آرین

مدیر تولید: مختار صحرانی

انتشارات رشد

مرکز نشر و پژوهش کتابهای روان‌شناسی و تربیتی

ساختمان مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان شهدای ژاندارمری، بین خیابان دانشگاه و خیابان ابوریحان، شماره ۴۱ تلفن ۶۶۴۰۴۴۰۶

فروشگاه: خیابان انقلاب، روبروی درب اصلی دانشگاه تهران، شماره ۱۳۳۲ تلفن: ۶۶۴۹۸۳۸۶ دورنگار: ۶۶۴۹۷۱۸۱

تهران - ۱۳۸۸

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱۳	مقدمه
۱۷	 فصل اول: اختلال اضطراب منتشر
۱۹	 تاریخچه بالینی
۲۱	 تشخیص بر مبنای DSM-IV
۲۲	 صورت‌بندی مورد بابت بهره‌گیری از الگوی جامع
۲۶	 طرح و اهداف درمانی
۲۷	 سیر درمان و برآیند آن
۳۳	 بحث
۳۷	 تأمل نقادانه
۳۹	 فصل دوم: اختلال وحشت‌زدگی و گذر هراسی
۴۱	 تاریخچه بالینی
۴۴	 تشخیص بر مبنای DSM-IV

۴۵	 صورت‌بندی مورد بایه‌ره گیری از الگوی جامع
۴۸	 طرح و اهداف درمانی
۵۲	 سیر درمان و برآیند آن
۵۸	 بحث
۶۱	 تأمل نقادانه
۶۳	 فصل سوم: هراس اجتماعی نوجوانی
۶۵	 تاریخچه بالینی
۶۶	 تشخیص بر مبنای DSM-IV
۶۸	 صورت‌بندی مورد بایه‌ره گیری از الگوی جامع
۷۱	 طرح و اهداف درمانی
۷۲	 سیر درمان و برآیند آن
۷۸	 بحث
۸۲	 تأمل نقادانه
۸۳	 فصل چهارم: اختلال استرس پس‌آسیبی
۸۴	 تاریخچه بالینی
۸۶	 تشخیص بر مبنای DSM-IV
۸۷	 صورت‌بندی مورد بایه‌ره گیری از الگوی جامع
۹۲	 طرح و اهداف درمانی
۹۳	 سیر درمان و برآیند آن
۱۰۲	 بحث
۱۰۵	 تأمل نقادانه
۱۰۷	 فصل پنجم: اختلال وسواس
۱۰۹	 تاریخچه بالینی
۱۱۱	 تشخیص بر مبنای DSM-IV
۱۱۳	 صورت‌بندی مورد بایه‌ره گیری از الگوی جامع

۱۱۶	طرح و اهداف درمانی.....
۱۱۷	سیر درمان و برآیند آن.....
۱۲۴	بحث.....
۱۲۷	تأمل نقادانه.....
۱۲۹	فصل ششم: آثار جنسی بزرگسالان (خشونت خانوادگی).....
۱۳۰	تاریخچه بالینی.....
۱۳۷	تشخیص بر مبنای DSM-IV.....
۱۳۸	صورت‌بندی مورد بابت بهره‌گیری از الگوی جامع.....
۱۳۹	سیر درمان و برآیند آن.....
۱۴۶	بحث.....
۱۵۱	تأمل نقادانه.....
۱۵۳	فصل هفتم: اختلال تجزیه هویت (اختلال شخصیت چندگانه).....
۱۵۴	تاریخچه بالینی.....
۱۶۲	تشخیص بر مبنای DSM-IV.....
۱۶۴	صورت‌بندی مورد بابت بهره‌گیری از الگوی جامع.....
۱۶۶	طرح و اهداف درمانی.....
۱۶۷	سیر درمان و برآیند آن.....
۱۷۶	بحث.....
۱۷۸	تأمل نقادانه.....
۱۷۹	فصل هشتم: افسردگی اساسی.....
۱۸۱	تاریخچه بالینی.....
۱۸۲	تشخیص بر مبنای DSM-IV.....
۱۸۴	صورت‌بندی مورد بابت بهره‌گیری از الگوی جامع.....
۱۸۹	طرح و اهداف درمانی.....
۱۹۰	سیر درمان و برآیند آن.....

۱۹۴	 بحث
۱۹۹	 تأمل نقادانه
۲۰۱	 فصل نهم: اختلال دوقطبی
۲۰۲	 تاریخچه بالینی
۲۰۴	 تشخیص بر مبنای DSM-IV
۲۰۷	 صورت‌بندی مورد بابت‌گیری از الگوی جامع
۲۱۱	 طرح و اهداف درمانی
۲۱۲	 سیر درمان و برآیند آن
۲۱۶	 بحث
۲۲۱	 تأمل نقادانه
۲۲۳	 فصل دهم: پراشتهایی روانی
۲۲۴	 تاریخچه بالینی
۲۲۷	 تشخیص بر مبنای DSM-IV
۲۲۸	 صورت‌بندی مورد بابت‌گیری از الگوی جامع
۲۳۳	 طرح و اهداف درمانی
۲۳۴	 سیر درمان و برآیند آن
۲۴۰	 بحث
۲۴۴	 تأمل نقادانه
۲۴۵	 فصل یازدهم: بدکارکردی جنسی: اختلال جنسی در مردان
۲۴۶	 تاریخچه بالینی
۲۴۹	 تشخیص بر مبنای DSM-IV
۲۵۰	 صورت‌بندی مورد بابت‌گیری از الگوی جامع
۲۵۴	 طرح و اهداف درمانی
۲۵۵	 سیر درمان و برآیند آن
۲۶۰	 بحث
۲۶۴	 تأمل نقادانه

۲۶۵	فصل دوازدهم: اختلال جنسی (ناهنجاری جنسی): بچه‌بازی
۲۶۶	تاریخچه بالینی
۲۶۷	تشخیص بر مبنای DSM-IV
۲۶۹	صورت‌بندی مورد بابت بهره‌گیری از الگوی جامع
۲۷۲	طرح و اهداف درمانی
۲۷۳	سیر درمان و برآیند آن
۲۸۲	بحث
۲۸۶	تأمل نقادانه
۲۸۷	فصل سیزدهم: وابستگی به الکل
۲۸۹	تاریخچه بالینی
۲۹۲	تشخیص بر مبنای DSM-IV
۲۹۴	صورت‌بندی مورد بابت بهره‌گیری از الگوی جامع
۲۹۷	طرح و اهداف درمانی
۲۹۹	سیر درمان و برآیند آن
۳۰۶	بحث
۳۱۰	تأمل نقادانه
۳۱۱	فصل چهاردهم: اختلال شخصیت مرزی
۳۱۲	تاریخچه بالینی
۳۱۴	تشخیص بر مبنای DSM-IV
۳۱۵	صورت‌بندی مورد بابت بهره‌گیری از الگوی جامع
۳۱۸	طرح و اهداف درمانی
۳۲۰	سیر درمان و برآیند آن
۳۲۵	بحث
۳۲۸	تأمل نقادانه

۳۲۹	فصل پانزدهم: اسکیزوفرنی
۳۳۰	تاریخچه بالینی
۳۳۲	تشخیص بر مبنای DSM-IV
۳۳۴	صورت‌بندی مورد بابت بهره‌گیری از الگوی جامع
۳۳۷	طرح و اهداف درمانی
۳۳۹	سیر درمان و برآیند آن
۳۴۲	بحث
۳۴۶	تأمل نقادانه
۳۴۷	فصل شانزدهم: اختلال در خودماندگی
۳۴۸	تاریخچه بالینی
۳۵۰	تشخیص بر مبنای DSM-IV
۳۵۳	صورت‌بندی مورد بابت بهره‌گیری از الگوی جامع
۳۵۶	طرح و اهداف درمانی
۳۵۸	سیر درمان و برآیند آن
۳۶۵	بحث
۳۶۸	تأمل نقادانه
۳۶۹	فصل هفدهم: وسواس مוכنی
۳۶۹	تاریخچه بالینی
۳۷۳	تشخیص بر مبنای DSM-IV
۳۷۴	صورت‌بندی مورد بابت بهره‌گیری از الگوی جامع
۳۷۶	طرح و اهداف درمانی
۳۷۷	سیر درمان و برآیند آن
۳۸۴	بحث
۳۸۹	تأمل نقادانه

۳۹۱	فصل هجدهم: بدون تعیین تشخیص (مورد اول).....
۳۹۳	تاریخچه بالینی.....
۳۹۴	تشخیص بر مبنای DSM-IV.....
۳۹۵	فصل نوزدهم: بدون تعیین تشخیص (مورد دوم).....
۳۹۸	تاریخچه بالینی.....
۴۰۰	تشخیص بر مبنای DSM-IV.....
۴۰۱	فصل بیستم: نشانگان خستگی مزمن (اختلال شبه جسمی نامتمایز).....
۴۰۶	تاریخچه بالینی.....
۴۰۵	تشخیص بر مبنای DSM-IV.....
۴۰۷	صورت‌بندی مورد با بهره‌گیری از الگوی جامع.....
۴۱۰	طرح و اهداف درمانی.....
۴۱۱	سیر درمان و برآیند آن.....
۴۱۵	بحث.....
۴۱۹	نامنامه.....
۴۲۹	نمایه موضوعی.....
۴۳۹	منابع.....

مقدمه

تمام مواردی که در این کتاب ارائه شده بر اساس سوابق بالینی واقعی بیماران و شیوه‌های درمانی اعمال شده است. اسامی و برخی اطلاعات که می‌توانست هویت آنان را افشا نماید (مانند سن، شغل و وضعیت تأهل)، برای تأمین رازداری تغییر یافته‌اند. اختلالات متعدد DSM-IV مطرح شده در این کتاب، همگی با رویکردی جامع ارائه شده‌اند؛ رویکردی که بر تأثیر چند بُعدی و تعاملی عوامل ترکیبی مانند وراثت، زیست‌شناسی و یادگیری اجتماعی، در قالب مدل‌های همگن علت‌شناسی و استمرار اختلال و شیوه‌های درمان آن تأکید می‌ورزد. یکی از اهداف این کتاب، عرضه اطلاعاتی درباره مفهوم‌سازی اختلال، فرایند و برآیند درمان آن بوده، جزئیات ارائه شده درباره هر اختلال در این کتاب، بیشتر و دقیق‌تر از آنی است که معمولاً در کتاب‌های روان‌شناسی مرضی عرضه می‌شود؛ البته ضمن وفاداری به هدف مزبور، تلاش شده تا برای پیشگیری از اطالة حجم هر فصل، برخی اطلاعات غیر ضروری (مانند آن دسته از سوابق زندگی بیمار که در شروع، استمرار و برآیند درمان اختلال او نقشی نداشته‌اند) حذف گردند.

شیوه‌های درمانی متعددی، اعم از دارو درمانی و روانی اجتماعی، برای اغلب اختلالات مطرح شده در این کتاب، ارائه شده است. در بیشتر موارد، شیوه‌های درمانی که برای هر اختلال

به‌طور خاص تشریح شده‌اند، براساس اسناد و پژوهش‌های علمی، در زمره مؤثرترین مداخلات درمانی هستند که تا به امروز برای معالجه آن اختلال طراحی شده‌اند. با وجود این، خواننده کتاب براساس واقعیت بالینی، متوجه تفاوت‌های قابل ملاحظه موجود بین نتیجه درمان‌ها (مانند میزان بهبود علائم بیماری) در خصوص اختلالات مطرح شده، خواهد شد.

افزون بر این، یکی دیگر از ویژگی‌های انحصاری این کتاب، مطرح کردن دو مورد اختلال است که تشخیص و طراحی الگوهای درمانی آنها عرضه نشده است (موارد ۱۸ و ۱۹). این موارد براساس پاسخ اساتید روان‌شناسی مرضی به یک نظرسنجی، که جملگی تقاضای گنجاندن مواردی فقط با ذکر تاریخچه بالینی‌شان - و نه تشخیص - کرده بودند، در کتاب آورده شده‌اند. بر همین اساس، دو مورد مزبور فرصتی برای دانشجویان جهت تشخیص افتراقی و طراحی الگوهای درمانی خاص آنها فراهم می‌آورند («روش‌های درمانی» در صورت درخواست اساتید برایشان ارسال خواهد شد). هدف طرح کردن موارد «حل نشده»، تحریک و ترغیب کلاس به شطرنج دربار پیچیدگی‌ها و ظرایف تشخیص‌های افتراقی و نیز کشف مبنایی منطقی برای مدل‌های درمانی اختلالات هیجانی مربوطه است. از این دو فصل نباید به‌عنوان معیاری جهت ارزشیابی توانایی خواننده در «تشخیص‌گذاری» برای پدیده‌های آسیب‌شناختی روانی استفاده شود. دو مورد «حل نشده» به لحاظ پیچیدگی باهم تفاوت دارند؛ مورد ۱۹ از نقطه نظر تشخیص افتراقی دشوارتر (و از این رو احتمالاً برای دروس مقطع کارشناسی ارشد و بالاتر روان‌شناسی مرضی مناسب‌تر) است.

در پاسخ به آنچه در چاپ اول کتاب از ما خواسته شده بود، شرحی درباره یک مورد خشونت خانگی (مورد ۶) را آورده‌ایم. به‌رغم آنکه خشونت خانگی یک تشخیص رسمی در DSM-IV محسوب نمی‌شود ولی در مراکز کنترل بیماری‌ها یک حیطة قابل مطالعه و البته یک مشکل اجتماعی مخرب است. از آنجا که روان‌شناسان بالینی می‌توانند در این زمینه درمان‌های مفید را اعمال کنند، بسیار خوشحالیم که مورد فوق را در کتاب حاضر ارائه دادیم و از هرگونه نقد و نظری هم درباره آن استقبال می‌کنیم.

در پایان، نویسندگان مایلند مراتب امتنان خود را از افرادی که اطلاعات بالینی به کار گرفته در بسیاری از تاریخچه‌های موارد مطرح شده در این کتاب را در اختیارشان قرار داده‌اند، ابراز دارند: مارتین آنتونی^۱، دنیز بروتی^۲، کارن کلهان^۳، بروس کورپیتا^۴، راس دنی^۵.

1. Martin Antony

2. Denise Berotti

3. Karen Calhoun

4. Bruce Chorpita

5. Russ Denea

پتی دی بارتولو^۱، مری روز جراردی^۲، کانستنس کهرر^۳، لئانا کس^۴، مارسیا لاین هن^۵، پاتریشیا میلر^۶، لارامافسون^۷، تریسی آلیری^۸، پاتریشیا ریسیک^۹، دیوید سا کهایم^{۱۰}، ریسواوایسبرگ^{۱۱} و میرنا ویسمن^{۱۲}. همچنین، مراتب سپاس خود را از انتشارات گلیفورد^{۱۳} جهت ارائه مجوز برای اقتباس مطالبی از کتاب چاپ شده پیشین (راهنمای بالینی اختلالات روان شناختی^{۱۴}، چاپ دوم، د.اچ. بارلو، ۱۹۹۳، انتشارات گلیفورد) و استفاده از آنها برای فصل های ۴ و ۱۴ کتاب حاضر، ابراز می داریم. از همکارانی که نظرات اصلاحی و سازنده خود را درباره نسخه پیش نویس این کتاب به ما عرضه داشتند نیز سپاسگزاریم: مانتی ا. کمپبل^{۱۵}، از دانشگاه بپتیسست اوکلاهوما^{۱۶}؛ اریک ج. کوولی^{۱۷}، از دانشگاه ایالتی اورگون غربی^{۱۸}؛ رونالد ج. ایوانز^{۱۹}، از دانشگاه واشبرن^{۲۰}؛ لوییز ر. فرانزینی^{۲۱}، از دانشگاه ایالتی سن دیگو^{۲۲}؛ ویلیام فرموو^{۲۳}؛ فرانک گودیکین^{۲۴}، از کالج ایالتی گستلتون^{۲۵}؛ الیزابت ا. کلونوف^{۲۶}، از دانشگاه ایالتی کالیفرنیا؛ سان برناردینو^{۲۷}؛ کارول تامپسون^{۲۸}، از کالج محلی ماسکگون^{۲۹}؛ و ریموند م. زوراسکی^{۳۰}، از کالج سن نوربرت^{۳۱}.

تیموتی ا. براون

دیوید اچ. بارلو

-
1. Patty DiBartolo	2. Maryrose Gerardi	3. Constance Kehrer
4. Lenina Knox	5. Marcia Linehan	6. Patricia Miller
7. Laura Mufson	8. Tracy O'Leary	9. Patricia Resicle
10. David Sakheim	11. Risa Weisberg	12. Myrna Weissman
13. Guilford Press	14. Clinical handbook of psychological disorders	
15. Montie A.Campbell	16. Oklahoma Baptist University	
17. Eric J.Coolley	18. Western Oregon State University	
19. Ronald G.Evans	20. Washburn University	21. Louis R.Franzini
22. San Diego State University		23. William Fremouw
24. Frank Goodkin	25. Castleton State University	
26. Elizabeth A.Klonoff	27. San Bernardino	28. Carol Thompson
29. Muskegon Community College		30. Roymond M.Zurawski
31. St.Norbert College		